

BASIN AÇIKLAMALARI

5 HAZİRAN 2002 DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ*

“Sınırlı” kaynaklara sahip olan dünyamız, “sınırsız büyüme” hedefi güden ve doğal döngülere ters düşen endüstriyel etkinlikler nedeniyle bir ekolojik yok oluşa sürüklenmektedir. Yaşam zincirinin son halkasını oluşturan insan dahil, tüm canlı ve cansız doğa büyük bir kirlenme ve bozulma sürecini yaşamaktadır.

Günümüzde dünyada ve ülkemizde ekonomik ve sosyal alanların tamamında hakim olan liberalizasyon politikaları, uygulamaları ve propagandasının yansımaları sonucu yağma ve talan derinleşmiş; çarpık ve sağlıklı kentleşme, ranta dayalı plansız yapılaşma, su ve kanalizasyon sorunu, kentlerin çöp sorunu, gürültü kirliliği, nükleer kirlilik, endüstriyel kirlilik, doğal kaynaklarımızın hiçe sayılarak yabancı sermayenin yağmasına bırakılması gibi sorunları da beraberinde getirmiştir.

Ülkemizde çevre sorunlarına ilişkin, politika yoksunluğu, yasal karmaşa ve boşluklar, denetim ve yaptırım eksikliği; yer altı zenginliklerimizin yağmaya, ormanlarımızın rant kavgalarına, yağışların sel felaketlerine, depremlerin katliama, çöp yığınlarının patlamalara dönüşmesine neden olmaktadır.

Endüstri bölgeleri yasa tasarısı ile yabancı sermayeye koşulsuz teslimiyet, ülkenin tüm doğal, kültürel, toplumsal ve tarihi değerlerinin hiçe sayılması anlamına gelmektedir. Her gün bir yenisinin haberini aldığımız Mobil santraller ile birlikte; plansız, bilimsellikten uzak, güncel politikalar ile belirlenen enerji sorunu daha da karmaşık bir hal almaktadır.

Yine 10 yıldır mücadele eden Bergama halkının mücadelesi yok sayılarak, yargı kararı uygulanmayarak, Eurogold ve Normandy firmasının yasadışı faaliyetlerine göz yumulmaktadır.

Öte yandan nükleer çöplüğe dönüştürülmeye çalışılan kentlerimizi kuşatan baz istasyonları da sağlığımızı tehdit etmektedir. Baz istasyonlarının toplu yaşam alanlarımıza kurulmasına kesinlikle izin verilmemeli, evlerimizin çatılarına gelişigüzel yerleştirilen istasyonların önüne geçilmeli, kontrolsüz yerleştirilen ve standartlara uygun olmayan mevcutları sökülerek yerleşim alanlarının dışına taşınmalıdır.

Çevreye duyarlılığın; insana, insan sağlığına duyarlılıkla eş olduğu kabul edilirse, ülke kaynaklarını sermayeye peşkeş çekenlerin bu ülkenin insanlarına verdiği değer(sizlik) açıkça gözler önüne serilmiş olur. Bu ülkede insana, doğaya, çevreye duyarlı olmak; uluslararası sermaye ve yerli işbirlikçileriyle, sömürücülerle, ülkeyi satanlarla mücadeleyi zorunlu kılmaktadır.

Ekonomik kalkınmanın temel taşlarından biri olan enerjiyi sağlama sorunu, -yerel enerji kaynaklarının sınırlı olması, gün geçtikçe artan ekonomik ve ekolojik hasarlar dolayısıyla-Türkiye'nin enerji kaynaklarının belirlenmesini zorunlu kılmaktadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak diyoruz ki;

• Küresel ısınmaya neden olan düşük seviyeli ozon kloroflokarbon, azotoksit, metan, karbondioksit gibi sera gazlarının yoğunluğunun azalması için yasal tedbirler alınmalıdır.

- Üniversiteler, Meslek Odaları, sivil toplum örgütleri ve ilgili tüm kesimlerin katılımları ile ulusal enerji politikaları ve ulusal çevre politikaları oluşturulmalıdır. Temel kriter, özkaynakların en iyi şekilde değerlendirilmesi ve çevrenin korunması olmalıdır.
- Enerji güvenliğini sağlayacak politikaların geliştirilerek uygulanması, denetlenmesi ve çevrenin korunması katılımıcılığı teşvik eden şeffaf yönetimler gerektirmektedir. Teknik ve ekonomik fizibilite, Çevre Etki Değerlendirme, teknoloji seçimi, yatırım işletme aşamaları ve tüketici bilincinin yükseltilmesi için her seviyede kadroların yetiştirilmesi ve sürekli eğitim şarttır. Çevre koruma ve enerji tasarrufu bilinci geliştirmeye ilköğretimden başlanmalıdır. Üniversitelerde, kamuda ve özel sektörde teknoloji geliştirme amaçlı araştırma-geliştirme çalışmalarına ağırlık verilmelidir.
- Çevrenin ve doğal hayatın korunmasına ilişkin gerekli araştırma ve planlamalar yapılmalıdır.
- Tarım alanlarına sanayi tesisleri kesinlikle kurulmamalı, çarpık kentleşme ve kıyı yağmalanmasının önüne geçilmeli, sanayi atıkları kontrol altında tutulmalı, arıtma tesisleri şart koşulmalı ve denetlenmeli, atıklar için geri dönüşüm projeleri ve teknolojileri kullanılmalıdır.
- Ülkemizin enerji politikalarının belirlenmesinde dışa bağımlı olan ve çevreyi kirleten enerji kaynakları ve teknolojileri yerine ulusal kaynaklarımıza dönük yatırımlar ve çevresel etkileri yok denecek kadar az olan enerji kaynakları ön plana çıkarılmalıdır.
- Enerji sektörüne yönelik enerji tasarrufu, dağıtımı ve kayıpların azaltılmasını da kapsayacak politikaların belirlenmesinde toplumun tüm kesimlerinin ve konunun taraflarının görüşleri alınarak enerji yönetiminin özerk bir yapıya kavuşturulması sağlanmalıdır.
- Çevre- enerji konularında yasa ve yönetmeliklerin düzenlenmesi, geliştirilmesi ve var olan yasaların uygulanması sağlanmalıdır. Ve bu konudaki kararlarda ilgili Odalar da yer almalıdır.
- Türkiye'nin her şeyden önce kamu yararını ve halkın çıkarlarını gözetken, tarihi, doğal ve kültürel değerlerine sahip çıkan hem beşeri hem de doğal kaynaklarını kar uğruna peşkeş çekmeyen akılcı, planlı bir kalkınmaya ihtiyacı vardır.

Yaşanılabilir bir dünya, yaşanılabilir bir ülke için, sadece 5 Haziran'larda değil, her gün sesimizi yükseltecek, yaşamın her alanındaki yağma ve talana karşı mücadelemizi sürdüreceğiz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Oda Sekreteri

Ali Ekber ÇAKAR

** Oda Sekreteri Ali Ekber ÇAKAR'ın 05.06.2002 tarihinde yapmış olduğu basın açıklaması.*